

RECENZÍÓK

Cikkismertetés: A „színházsport” – új módszertani eszköz a fiatalok pozitív neveléséhez

Article review: "Theatresports" – a new methodological tool for positive education of young people

Ismertető: [Devosa Iván](#)

Doi: [10.58701/mej.13191](https://doi.org/10.58701/mej.13191)

Ismertetett cikk: Chan, G. H., Lo, T. W. & Fung, J. S. C. (2023) Use of theatresports to promote positive education among youth participants. *BMC Public Health*, 23(913). <https://doi.org/10.1186/s12889-023-15825-2>

Kulcsszavak: alkalmazott színházpedagógia; színházsport; improvizáció; pozitív nevelés; ifjúság
Keywords: *applied theatre pedagogy; theatresports; improvisation; positive education; youth*

ELŐZMÉNYEK

Mivel kevés kutatás született a „színházsport” ifjúságra gyakorolt előnyeiről, ez a tanulmány e módszertani eszköz eredményeit vizsgálta, mint az ifjúság pozitív nevelésének megvalósításához felhasználható új eszközt. A *Keith Johnstone (2017)* által kifejlesztett „színházsport” egy olyan színházművészeti forma, amelyben improvizatív csapatok versenyeznek egymással a színpadon zajló jelenetekben és eseményekben (1. ábra). Mindez lehetővé teszi a résztvevők számára, hogy fejlesszék az önbizalmukat, illetve számos inter- és intraperszonális képességüket és tulajdonságukat. Ezek közé tartozhat a „kreatív gondolkodás”, a „nyilvános beszéd”, a „történetmesélés és kommunikáció”, az „együttműködés és csapatépítés”, a „hibák és kudarcok elfogadása a tanulási folyamat egészséges részeként”, illetve a „kockázatvállalás” is.

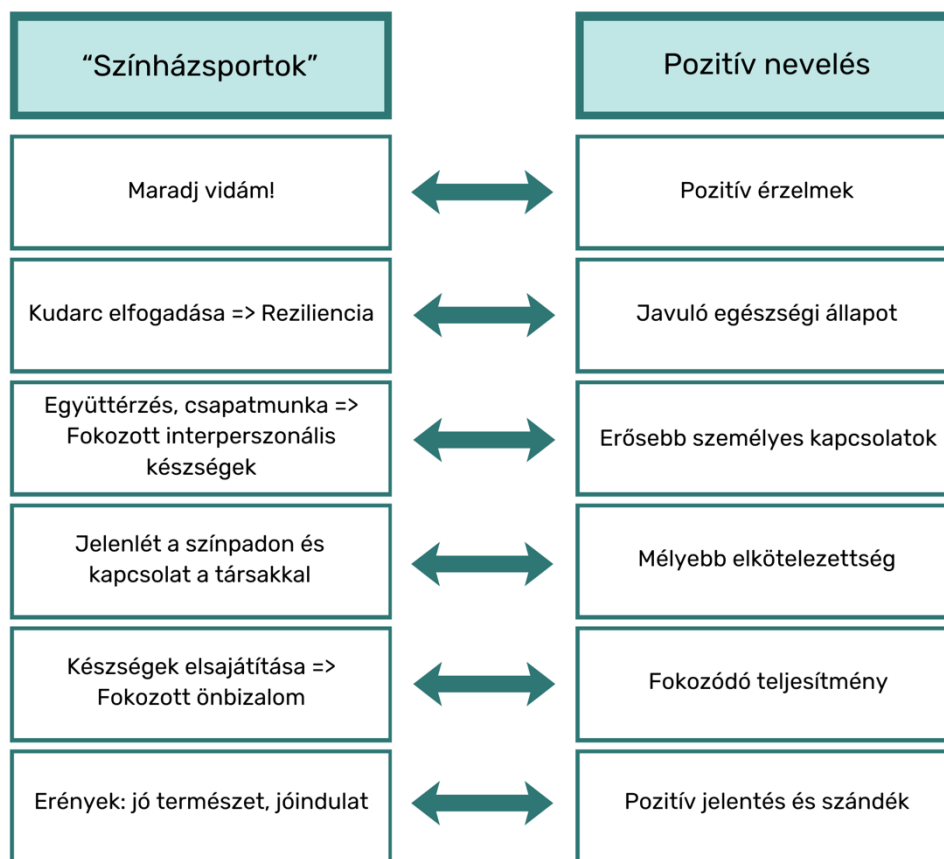
MÓDSZERTAN

A résztvevők képességeinek fejlesztése érdekében, a „színházsport” program 92 fő résztvevőjével végeztek kvalitatív kutatást. Tematikus elemzést alkalmaztak a résztvevők programmal kapcsolatos tapasztalatainak elemzésére, a pozitív nevelés keretrendszerének felhasználásával. A programot a következők jellemzik: 1) 18 órás workshopok, amelyeket olyan szociális munkások tartanak, akik korábban már részesültek „színházsport” képzésben. A workshopok segítenek a résztvevőknek elsajátítani a játékok szabályait, valamint a kapcsolódó előadási technikákat. A szociális munkásokat hivatásos színházi szakemberek és coach-ok (idősebb, tapasztaltabb résztvevők, akik útmutatást adnak a fiatalabbaknak) támogatják; 2) rendszeres heti gyakorlás, amelyek során különböző forgatókönyvek alapján a résztvevők alkalmazhatják a workshopon tanultakat; valamint 3) színházsport versenyek”, amelyeken a résztvevők jobban elmélyíthetik a tanultakat.

A program résztvevőinek 85%-os részvételi követelményt kell teljesíteniük a

work-shopokon és a gyakorlatokon ahhoz, hogy részt vehessenek a versenyeken.

1. ábra: Hogyan nyilvánulnak meg a pozitív nevelés jellemzői a "színházsport"-ban?
(saját ábra Chan és munkatársai nyomán)

EREDMÉNYEK

Az eredmények azt mutatták, hogy a program folyamatai és gyakorlatai összességében segítettek a résztvevőknek a jóllét elérésében különböző területeken: a pozitív érzelmek, a javuló egészségi állapot, az erősebb személyes kapcsolatok, a mélyebb elkötelezettség, a fokozódó teljesítmény tekintetében. Ezek a megszerzett képességek segítették őket az önfejlődésben, a képességeik javításában és a jóllét elérésében. Ezáltal a program során szerzett tanulságokat akár a mindennapi élethelyzetekben is alkalmazni tudták, és meg tudták birkózni a kihívásokkal.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az eredmények bizonyították, hogy a „színházsport” program alkalmazásával a pozitív nevelés hatékonyan támogatható, amely hozzájárul a fiatalok átfogó jóllétének fejlesztéséhez. A résztvevők a módszer által közvetített értékek integrálásával megértették a kudarcok felvállalásának jelentőségét, megtanultak pozitívak és reményteliessé maradni. Ezáltal a résztvevők boldognak érezték magukat, élvezték a programot. A spontaneitás miatt az események kiszámíthatatlanok voltak, és a résztvevőknek meg kellett birkózniuk mindazzal, ami a színpadon az adott pillanatban történt: a résztvevők

megtanulták rugalmasan kezelni a kihívásokat és elfogadni a kudarcot, ami növelte a rezilienciájukat. Emellett a résztvevők különböző szociális készségeket sajátítottak el, különösen a csapatmunka fontosságát, ami segített nekik abban, hogy jó együttműködést, kapcsolatokat tartsanak fenn másokkal, támogatást kapjanak a társaiktól, és bővítsék a baráti körüket.

AJÁNLÁS

Magyarországon több olyan közoktatást érintő program is fut, amelyben a tanulók

színházba mennek és értékes előadásokat láthatnak. Ezek egyik kiterjesztése lehetne – akár művészek bevonásával – egy olyan színházi játék kialakítása, ahol a tanulók maguk vennének részt improvizatív darabokban, így fejlődhetne mindazon képességük, amelyet a fenti kutatásban részletezték. Sajnálatos módon a jelenlegi Nemzeti Alaptanterv nem fordít kellő figyelmet a tanulók kritikai gondolkodásának fejlesztésére sem, amelynek kiváló eszköze lehetne a „színházsport” módszertana. Improvizációs színház már létezik Magyarországon is, például Pécssett az Improvokál Improvizációs Színházi Társulat (improvokal.hu).

HIVATKOZÁSOK

Johnstone K., Stiles P., Kinley S. (2017) *A guide to Keith Johnstone's theatresports*. Calgary, The International Theatresports Institute.

INFORMÁCIÓK A SZERZŐRŐL

Devosa Iván
Károli Gáspár Református Egyetem, Pedagógiai Kar, Kecskemét
ivan@devosa.hu

CIKKINFORMÁCIÓK

Beküldve: 2023. 11. 20.
Elfogadva: 2024. 01. 19.
Megjelentetve: 2024. 03. 11.

Copyright © 2023 Devosa Iván. Kiadó: Magyar Népegészségügy Megújításáért Egyesület. Ez egy nyílt hozzáférésű cikk a CC-BY-SA-4.0 licenstszerződés alapján.